

1938. APRILIS 2. HETE.

Számolás és mérés

IV. OSZTALY.

A tanítás anyaga: Tizedesszámok összeadása.

Nevelési cél: A számtani gondolkozás elsajátítása.

Szemléltetés: Méter, pénz, súly stb.

Megfigyelésre utalás: A számvonalon. (A számok helyértéke).

Vázlat.

- I. Előkészítés. a) Számonkérés. A tizedesszám fogalma, a tized, század, ezred. Tizedesszámok kimondása, írása.
- b) Célkitűzés. (A gyakorlati példa megadása).
- II. Tárgyalás. a) A mi tantermünk hosszúsága 12.56 m, szélessége 7.85 m. Mennyi a tanterem hosszúsága és szélessége együttvéve?

Az egyes mértékszámok értelmezése.

$12.56 \text{ m} = 12 \text{ m } 56 \text{ cm}$ vagy $12 \text{ m } 5 \text{ tizedméter és } 6 \text{ századméter.}$

$7.85 \text{ m} = 7 \text{ m } 85 \text{ cm}$ vagy $7 \text{ m } 8 \text{ tizedméter és } 5 \text{ századméter.}$

Adjuk össze:	12 m 5 dm 6 cm +
	7 m 8 dm 5 cm
	19 m 13 dm 11 cm

- b) Tizedesszámok összeadása.

Milyen helyértékűek az egyes számok?

$12.56 = 1 \text{ tizes, } 2 \text{ egyes, } 5 \text{ tized, } 6 \text{ század,}$

$7.85 = 7 \text{ egyes, } 8 \text{ tized, } 5 \text{ század}$

Ez jelölhető így is:

$$\begin{array}{r} 12.56 \text{ m} + \\ 7.85 \end{array}$$

Az összeadandókat úgy írjuk le, hogy az egyenlő helyértékű jegyek, tehát a tizedespontok is egymás alá kerüljenek.

Az összeadást a legkisebb helyértékű számmal, tehát a mi példánkban a századrészeknél kezdjük.

1. 6 század meg 5 század = 11 század, azaz 1 tized és 1 század.

2. $(1 \text{ tized} +) 8 \text{ tized} + 5 \text{ tized} = 14 \text{ tized}$ (1 egész + 4 tized).

3. Az egyesek összeadása előtt kiteszük a tizedespontot.

4. $(1 \text{ egész}) + 7 \text{ egyes} + 3 \text{ egyes} + 10 \text{ egyes} = 1 \text{ tizes.}$

5. $(1 \text{ tizes}) + 1 \text{ tizes} = 2 \text{ tizes.}$

- b) Az összeadás végrehajtása.

c) Elvonás. Tizedesszámokat úgy adunk össze, mint egész

számokat, de amikor elérünk a tizedesponthoz, az összegben is kiteszük a tizedespontot.

III. Begyakorlás.

$$2.3 + 3.8 + 0.9 + 9.1 = ?$$

$$1.24 + 4.07 + 8.5 + 12.16 = ?$$

$$18.376 + 56.649 + 72.002 + 8.928 = ?$$

$$3.68 + 0.509 + 13.6 + 24.006 = ?$$

Házi feladat: Édesapád pénztárcájában 0.95 P van, de kap még 0.50 pengőt. Mennyi pénze van összesen?

Édesanyád vásárol ebédre 0.74 P-ért burgonyát, 1.24 P-ért húst és 0.88 P-ért kenyeret. Mennyibe került az ebéd?

1938. ÁPRILIS 4. HETE.

Történelem

V.—VI. OSZTALY.

A tanítás anyaga: II. Rákóczi Ferenc szabadságharca
Nevelési cél: Aki mindenét feláldozta hazája szabadságáért!

Szemléltetés: Térképen. II. Rákóczi Ferenc arcképe.
Kassai sirja.

Vonatkozás: Ma szabadok vagyunk-e? És szabad-e minden magyar? Hol nyugszik a magyar szabadságért mindenét feláldozó fejedelem?

Vázlat.

I. Előkészítés. a) Számonkérés. Az ország felszabadulása a török uralom alól. A felszabadító hadjárat hazánk területén dult. Kik szenvedtek tőle legtöbbet?

b) Célkitűzés.

II. Tárgyalás. a) Előzmények.

A magyar föld elidegenítése.

Nincs alkotmány. Pénz kell a folytonos háborúhoz.

A visszafoglalt területet idegeneknek adják.

Telepítések: svábok,

Csernovic rácai. (Bécs kedvez nekik!) török kémek.

A htárőrvidékek. (Oláhok, rácok, horvátok, külön kormányzás alatt).

A magyarság külső kényszer alá került.

Ujra megszólalt a tárogató.

b) II. Rákóczi Ferenc szabadságharca.